

Behandlings- och samtalsmottagningen **- en ny mottagning för våldsutsatta** **inklusive kompetensstöd och samverkan**

Vårdvalsrådet den 24 mars 2022

Anna Sandberg, processtöd & Carin Jonsson,
utvecklingsledare våld i nära relationer

Upplägg/syfte

- Ge en bakgrundsbeskrivning av uppdraget – viktiga utgångspunkter.
- Ge en översiktlig bild och aktuell statusrapport kring arbetet med mottagning för våldsutsatta.
- Resonera kring vårdnivåer, vårdkedja.

Hälso- och sjukvårdens ansvar

- att upptäcka/identifiera erfarenheter av våld
- att anmäla oro för barn, 14 kap. 1 § socialtjänstlagen, SoL
- att utifrån respektive verksamhetsuppdrag ge information, behandla, ge stöd och dokumentera. Medicinsk personal och psykosocial personal har olika kompetensområden och uppdrag inom en och samma verksamhet
- att samverka, vägleda och hänvisa till samarbetspartners som finns inom andra verksamheter inom hälso- och sjukvård, socialtjänst, familjerådgivning, polis och åklagarmyndighet.

Kunskap om våld avgörande för att kunna ge god vård.

Hälso- och sjukvården ska särskilt beakta ett barns behov av information, råd och stöd om barnets förälder (eller den som barnet bor med) utsätter/har utsatt barnet eller närstående för våld eller andra övergrepp.

Definitioner

Våld i nära relation innefattar allt våld som kan inträffa inom familjen eller utföras av någon man står i beroendeställning till, eller av någon man har eller har haft en nära relation till.

”Varje handling riktad mot en annan person, som genom att denna handling skadar, smärtar, skrämmer eller kränker, får denna person att göra något mot sin vilja eller avstå från att göra något den vill”. (Per Isdal, Alternativ til vold, Norge)

I detta uppdrag används ”våld i nära relationer” som samlingsbegrepp för mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck och samt prostitution och människohandel.

Bakgrund – nationellt

- Ökat fokus, skärpta krav och tillsyn.
- Att fråga om våld för att identifiera våldsutsatthet.
- Hälsa- och sjukvårdens utmaningar (SKR): ofta dolda behov, tidsbrist försvårar, otydlig ansvarsfördelning, utmaning att hitta rätt behandling, svårt att dokumentera säkert, stor verksamhet → svårt att uppnå systematik.
- Vikten av samverkan påtalas i styrdokumentet.
- Stärkt vårdkedja för våldsutsatta (Kvinnors hälsa, SKR).

Bakgrund – regionalt

- Tidigare förstudie: Alternativ till våldmottagning.
- Politiskt initiativ: mottagning sexuellt våldsutsatta.
- Samverkan i länet: flera gemensamma initiativ och mobilisering.

Styrning av projektet/uppdraget

- April-maj 2021: förberedande arbete, idéskiss, omvärldsspaning. Projektgrupp formerades.
- Den 27 maj 2021: Hälso- och sjukvårdsledningen (HSL) gav formell startsignal till projektet samt kortade tidplanen väsentligt. En mottagning ska inrättas senvåren 2022.
- Den 9 september 2021: HSL godkände projektdirektivet med vissa förbehåll angående ekonomin.
- HSL fattade beslut om styrgruppskonstellation efter sommaren.
- Den 17 november 2021: beslut om organisatorisk placering fattades av HSL.
- Viktiga beslut i februari 2022:
  - Ansvarig enhetschef utsedd: Christina Nylöw Sand.
  - Tackat "ja" till föreslagen lokal.
  - Mottagningens namn fastställt: *Behandlings- och samtalsmottagningen*.
- Den 21 februari 2022: HSL beslutade att projektet övergår till ordinarie drift. Målsättningen är att mottagningen bemannas från den 1 augusti och öppnar för patienter den 1 september 2022.

Det övergripande syftet är...

...att bygga upp en tydlig resurs med spetskompetens för att ge adekvat vård till våldsutsatta samt utveckla det strategiska, kompetenshöjande arbetet inom området. Detta för att skapa en långsiktigt hållbar organisation och hantering av dessa frågor inom Region Värmland, på både operativ och strategisk nivå.

Ambitionen är att genom projektet utöka, specialisera samt samordna befintliga resurser bättre.

Arbetet är till stor del beroende av god samverkan med externa aktörer.

Mottagningens uppdrag och inriktning

Mottagning för våldsutsatta

- En särskild resurs med spetskompetens.
- Omhändertagandet *efter det akuta* skedet. Bedömningssamtal, psykologisk behandling och stödsamtal.
- Kan samordna stöd med, eller lotsa till, andra aktörer.
- Låg tröskel: patienten kan söka själv eller bli remitterad/hänvisad dit av regionens verksamheter eller samverkansparter.

Kompetensstöd och strategisk samverkan

- Kompetenshöjande insatser.
- Konsultation till regionens medarbetare.
- Ansvar för riktlinjer och rutiner (t.ex. att fråga om våld, anmälan socialtjänst).
- Strategisk/övergripande samverkan, internt och externt.
- Stöd till chefer och HR: medarbetarperspektivet.
- Uppföljning och utveckling.

Mottagningen ansvarar för såväl operativt som strategiskt arbete inom mottagningens kompetensområde och uppdrag.

Målgrupper

Projektet ska präglas av ett jämlikhets- och ickediskrimineringsperspektiv.

Mottagning för våldsutsatta

Alla som blivit utsatta för våld i nära relationer (i vid mening) inklusive hedersrelaterat våld och förtryck, i nutid eller tidigare i livet, som behöver vård och stöd för att må bättre. Oavsett kön, könsidentitet och sexuell läggning. En eventuell åldersinriktning är under utredning.

Särskilt utsatta

Barn, äldre samt personer med funktionsnedsättningar. Människor i utsatta situationer (exempelvis missbruk, människohandel, prostitution, svag koppling till det svenska samhället).

Kompetensstöd och strategisk samverkan

Hälso- och sjukvårdens medarbetare och chefer, regionens övriga chefer, HR samt sakkunniga, externa samverkansparter på operativ och strategisk nivå m.fl.

Vad har hänt och vad pågår just nu?

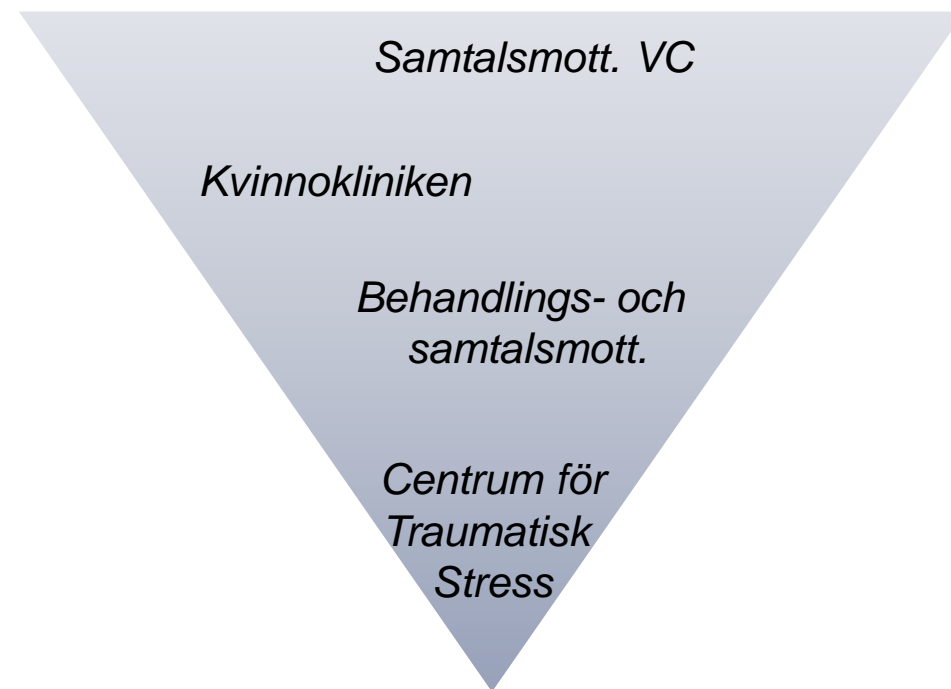
- Specificering av mottagningens uppdrag och inriktning, inkl. samverkan och samarbete internt och externt
- Kartläggning av befintliga resurser och arbetssätt internt och externt
- Inhämtning av önskemål/synpunkter (invånare, chefer, verksamheter)
- Finansiering
- Uppföljning, utvärdering
- Kommunikationsplanering
- Rekrytering
- Lokalplanering

Alla verksamheter möter våld på ett eller annat sätt

- Verksamheter som redan idag **identifierar våldsutsatthet** men inte har uppdrag att tillhanda hålla vård till målgruppen. Har sannolikt behov av att remittera/hänvisa till annan verksamhet, för bedömning samt adekvat vård och behandling.
- Verksamheter som redan idag **erbjuder viss vård och behandling** till (delar av) målgruppen. Behov kan finnas av att remittera/hänvisa till annan verksamhet för specialiserad vård och behandling, alternativt få handledning/konsultation av specialist.
- Ni som deltar här idag ingår i båda dessa kategorier.

Samverkan mellan den nya mottagningen och befintliga samtalsmottagningar

- Samsyn på uppdragen – vem gör vad på olika vårdnivåer? Vikten av tydlig, logisk vårdkedja.
- Hur hänvisa/remittera sinsemellan?
- En dialog med representanter från regionens samtalsmottagningar planeras under våren. Representation även från externa är önskvärt. Synpunkter?

Det samlade kompetensbehovet

- Diskussion pågår om viss läkarresurs behövs kopplad till mottagningen, för bedömning av gamla skador, ev. sjukskrivning, läkemedelsförskrivning, undersökning – differentialdiagnoser.
- Huvudinriktning: koppla på den läkare som patienten har på vårdcentral.
- Speciallösning för särskilda fall (på sikt).

Frågor eller synpunkter?
carin.jonsson@regionvarmland.se
anna.sandberg@regionvarmland.se

